

Κίσ. Πλάκ. Σφακ. κ.ά.) Κύθηρ. Μακεδ. (Σισάν. κ.ά.) Μέγαρ. Μῆλ. Νάξ. ('Απύρχνθ. Γαλανάχδ.) Πελοπν. ('Ηλ. Μάν.) Σκίαθ. Σύρ. Χίος (Βροντ. 'Εγρηγόρ.)—Α. Παπαδιαμ., Νοσταλγ., 97—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Πρω. Δημητρ. γρινιάζου Εύβ. (Βρύσ.) "Ηπ. Θεσσ. (Γερακάρ.) Θράκ. (Μαρών.) γρινιάρ Θράκ. (Αίν.) γρινιάρ Κρήτ. ("Εμπαρ. Νεάπ. κ.ά.) κ.ά.—Λεξ. Βάιγ γρινιάζου Λυκχον. (Σίλ.) 'Αδρ. γρινιάρ Μέγαρ.

'Εκ τοῦ ούσ. γ κρίνει ακαί τῆς παραγωγ. καταλ. -άζω. 'Ο τύπ. γρινιάζω καί εἰς 'Ερωτόκρ. Α 1972 (Έκδ. Σ. Ξανθουδ.) 'Ο τύπ. γρινιάζω καί εἰς 'Ερωτόκρ. Β 357 (Έκδ. Σ. Ξανθουδ.) καί Θυσ. 'Αθρακάμ, στ. 441 (Έκδ. Γ. Μέγχ). 'Ο τύπ. γρινιάζω καί εἰς Σομ.

Α) 'Αμτβ. 1) Δεικνύω ἐριστικὰς διαθέσεις μεμψιμοιρῶν περὶ τίνος πράγματος κοιν.: "Ολο τᾶι δοινιάζει τ' ἀδρόνυ τοῦντο Μέγαρ. Μὴ γκρινιάζης δλοένα, βαρέθηκα νὰ σ' ἀκούω Πελοπν. (Αίγ.) Γρινιάζουν καὶ φτοὶ καὶ δὲ θὰ πά' γαλά Νάξ. ('Απύρχνθ.) Γκρινιάζει μ' ὅλο τὸν κόσμο Πελοπν. (Κορινθ.) Γκρινιάζ' μὲ τὸν τίποντα ἀντὸς οὐ γέροντας Στερελλ. ('Αχυρ.) "Ολο σκοτονομιασμένος ἦτορε κι ὅλο ἐγρίνιαζε κ' ἐμάλωνε μὲ τσὶ φαμέγμους του Κρήτ. Γρινιάζει δλη μέρα σὰ δὸ σκύλλο δίχως νὰ τοῦ κάμω τίποτα Κέρκ. (Άργυράδ.) Γκρινιάζαν λ' γάρ, ὕστιρα τὰ σάδαν μέλη γάλα Εύβ. (Στρόπον.) || Παροιμ. "Ἄς γυρίζῃ ὁ μύλος κ' ἀς γρινιάζῃ ἡ γραῖα (ἐπὶ τῶν ἀδιαφορούντων πρὸ τοῦ ίδιου συμφέροντος διὰ τὰς ἀντιδράσεις τῶν ἄλλων) Κύθηρ. || Γνωμ. "Οποιονς γκρινιάζ' ἀδυνατίζει κι ὅποιονς γιλάει παχαῖν" Στερελλ. ('Αχυρ.) || "Άσμ.

Γιὰ σέρα μὲ μαλώνουνε, γιὰ σέρα μοῦ γρινιοῦνε,
γιὰ σέρα δὲ μὲ θέλουνε 'ς τὸ σπίτι νὰ μὲ δοῦνε
Κρήτ.

Γιὰ δές με πῶς ἐπόδωσα κι ὅλο γρινιώ καὶ κλαίω
ἀντόθ.

"Οσο πατεῖς τὴν ἔχερη, τ' ἀλέτρι χαμηλώνει,
ὅσο γρινιάς τ' σ' ἀγάπης σου, τόσο καὶ σοῦ σιμώνει
ἀντόθ. **Β)** 'Επὶ νηπίου, κλαυθμυρίζω Εύβ. (Βρύσ. Στρόπον.) Θράκ. (Μαρών.) Κάρπ. Κέρκ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Μέγαρ. Νάξ. ('Απύρχνθ.) Σκίαθ. Σκόπ. Σύμ. κ.ά.: Γκρινιάζ' τοῦ
μονρό Χαλκιδ. Τί ἔχ' τοῦ πιδὶ κι γρινιάζει; Μαρών. 'Δα ἔχει
τὸ ἄμοιρο τὸ παιδὶ τᾶι δλο γρινιάζει σήμερις; Μέγαρ. Γρινιάσμένος εἶναι πάλι ο ὕρος, δλη μέρα κλαιε σήμερα, λέσ καὶ
τίοτα πονάκι τὸ πειράζει τὸ κακόμοιρο 'Απύρχνθ. **2)** Μεταφ.,
ἐπὶ τοῦ καιροῦ μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χείρω Νάξ. ('Απύρχνθ.):
"Εγρίνιασεν δι καιρός καλά. Θαρρεῖ κανεὶς πῶς θὰ γρινιάσῃ δι
καιρός, μόνον μῆτρας γερέγετε νὰ πάτε πούδετα. **Β)** "Εχω πέν-
θιμον, μελχγχολικὴν δψιν, καταλαμβάνομαι ὑπὸ θλίψεως
Κρήτ. (Πλάκ. Σφακ. κ.ά.): || "Άσμ.

'Εγρίνιασε τὸ σπίτι μου, πουλλί μου,
κ' ἐρήμωσε ἡ αὐλή μας, λέω, παιδί μου
(μοιρολ.) Σφακ.

Σώπασε, τύφη, μὴ γρινιάς καὶ βλοηθῆκα δι ἄλλες,
ἀρχόδισσες, βασίλισσες καὶ ωργισσες μεγάλες
Κρήτ.

'Εχτες πῶαί ἐπέρασα κ' ἥσουνε γρινιάσμένη,
'ς τὴ γάστρα τοῦ βασιλικοῦ ἥσουν ἀκονθισμένη
Πλάκ.

Β) Μετβ. 1) Προσβάλλω, ἐπιπλήττω, καταθλίβω τινὰ
Εύβ. (Βρύσ. Στρόπον.) Ζάκ. Κρήτ. ("Εμπαρ. κ.ά.) Νάξ.
(Άπύρχνθ.) Σάμ. Στερελλ. (Αίτωλ. 'Αχυρ.) κ.ά.—Λεξ. Δημητρ.: Δὲν περιέρει καλά, τ' γκρινιάζ' οὐ ἀντρας τ' σ' Στρό-

πον. Γιατί γκρινιάζει τὰ πιδιά, μονρή; 'Αχυρ. Τόνε γρινιάζει πολὺ τὸν ἀντρα της Βρύσ. Γρινιάζει με κ' ἥφαέ με 'Απύρχνθ. Γρινιάζει με νὰ βάλω τσὶ ὄνεις μου νὰ μοῦ κάμουσι ῳδοκο-
σύφωνο ἀντόθ. Μέρα νύχτα μὲ γκρινιάζει ἡ γύναικα, γιατὶ νὰ πάρουν αὐτένουν τὸν βόιδ' Αίτωλ. Γρινιάσμένοι μεστα καὶ δὲ μιλεύμεστα, δὲ βάω 'ς τὸ σπίτι δωρε καθόλου 'Απύρχνθ. "Ηλειπεν ὁ ἀρρός μου κ' ἥρθε γρινιάσμένος καὶ δὲ ῳδοῦμε νὰ καταλάβωμε εἴδα 'χει, λέσ καὶ τίοτα τοῦ πε γάνεις 'Απύρχνθ. Γρινιάσμένος εἴν' ἐοντὸς πρέπει μὲ τὴ νοικοκυροῦ δον αὐτόθ.|| "Άσμ.

Κι δὲ ἀδεօφός τ' δι Νικολῆς κάθεται γρινιάσμένος
καὶ 'ς τὸ δεξιόν του μάγουλο εἴν' ἀποκουνθισμένος

Κρήτ. 2) 'Επὶ κυνὸς ἡ γαλῆς, ἐπιδεικνύω ἀπειλητικῶς τοὺς
δδόντας γρυλλίζων συγχρόνως Κρήτ. (Πεδιάδ.) Μακεδ.
(Καταφύγ.) Πελοπν. ('Αρκαδ. 'Ηλ. Κερπιν. Μαντίν. Τρι-
φυλ.): Γκρινιάζει ὁ σκύλλος - ἡ γάττα 'Αρκαδ. Πῶς μοῦ λέσ
ὅτι δὲν τρώει, ἀφοῦ γκρινιάζει ἀπὸ τώρα; (ἐνν. δικών) Τρι-
φυλ. Τὰ σκυλλιὰ γκρινιάζουν, γκρού-γκρού Μαντίν. || Πα-
ροιμ. 'Ο λαγός ἐγρίνιασε τ' ἀδριοῦ καὶ τ' ἀδρι εἴδα τὸ
γνοιάζει; Πεδιάδ. **Β)** Καὶ μεταφ., ἐπὶ ἀνθρώπου Κέρκ. ('Αρ-
γυράδ.) Πελοπν. (Βερεστ.): Γρίνιαζε, μωρή, γρίνιαζε, γιὰ νὰ
σοῦ ιδοῦμε τὰ δόδια σου ἀν είναι δμοοφα (πρὸς γελῶντα)
'Αργυράδ. 'Εγκρινιάζανε ούλη μέρα σὰ δὰ σκυλλιὰ Βερεστ.

γκρίνιακας δ, Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκη.)

'Εκ τοῦ ούσ. γ κρίνει α καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -α καὶ
Μεταφ., δείκτης τῆς χειρός, τὸν δοποῖον ἐπιδεικνύοντες
εἰς τὸν ἡττώμενον συμπαίκτην κατὰ τὴν παιδιάν πεντόβολα
οἱ παῖδες τὸν ἐπαπελοῦν ἀπαγγέλλοντες: "Άσμ.

Καλῶς τὸ γκρίνιακα.

Μέσ' 'ς τοῦ γκρίνιακα τ' ἀλόννι
ἄνεμο τσ' ἀνεμολίθι
τσαὶ κομμάτι κολοτσύθι!

γκρινιάρης ἐπίθ. 'Αθῆν. "Ηπ. Παξ. Πελοπν. (Αίγ. Βε-
ρεστ. Βραχν. Γορτυν. Κορινθ. Πάτρ. Τριφυλ. κ.ά.)—Λεξ.
Πρω. κ.ά. γκρινιάρης Δαρδαν. Εύβ. (Στρόπον.) "Ηπ. (Κου-
κούλ. Μαργαρ. Πράμαντ.) Θάσ. Θράκ. ('Αδριανούπ.) Μα-
κεδ. ('Αριν. Δρυμ. Κοζ. Χαλκιδ.) Πελοπν. (Οιν.) Στερελλ.
(Αίτωλ. 'Αχυρ. Καλοσκοπ. Περίστ. 'Τράτ. Φθιώτ.) γοι-
νιάρης Ζάκ. Ιθάκ. Κεφαλλ. Μέγαρ. γκρινιάρης Σάμ. γρι-
νιάρης Εύβ. (Άνδρων. Βρύσ. Κύμ.) "Ηπ. Θράκ. Κύθηρ.
Νάξ. ('Απύρχνθ.) Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Βαλτεσιν.)
Χίος (Βροντ. κ.ά.)—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. κ.ά.
γκρινιάρης Τσακων. γαγκρινιάρης Θράκ. (Στέρν.) γκρινιάρης
Πελοπν. (Βούρβουρ.) γοινιάρης. 'Ιόνιοι Νήσ. Κέρκ. Θηλ.
γκρινιάρης Λεξ. Πρω. γκρινιάρη Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ ούσ. γ κρίνει α, παρὰ τὸ δόπ. καὶ γ κρίνει α,
καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -α καὶ α. Οἱ τύπ. γ κρίνει α-
ρης καὶ εἰς Σομ.

1) Μεμψίμοιρος, δύστροπος σύνηθ.: "Ανθρωπος γκρινιά-
ρης - γυναικα γκρινιάρα σύνηθ. Πολὺ γκρινιάρα 'σαι καὶ σύ,
δι τι κάμη κανεὶς δὲ σ' ἀρέσει, παρὰ θά' βρογκή ἀφορμή νὰ γρι-
νιάρης Νάξ. ('Απύρχνθ.) Μήν είσαι γκρινιάρης καγμένε,
γιὰ τέτοια πράματα Πελοπν. (Τριφυλ.) Εἴν' ἔνας γκρινιάρης
δι ἀντρας μου, ἀπ' τὴν αὐγὴ ὡς τὸ βράδυ ούλο γκρινιάζει
Πελοπν. (Αίγ.) || Φρ. Γκρινιάρα γάττα Εύβ. (Στρόπον.) ||
Παροιμ. "Α δὲ δὴ γλάφω τὴ χαφά, δὲν τὴν τρώει δι γκρινιάρης
'Ιόνιοι Νήσ. "Α δὲ γκρινιάρης δι γκρινιάρης, κάλλια 'χει νὰ πε-
θάρη ἀντόθ. Γνωμ. 'Ο Θεός νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸν τὸ ἔρο τὸ

γοινιάρη κι ἀπού τὸ βοριὰ τὸ συβροχιάρη Νάξ. (Απύρανθ.) Συνών. γκρινιάρικος, γκρινιάρικης, γκρινιάρικη οὐρά οὐρά ταττα, γκρινιάρικης, μονούρης. **Β)** Όσυνεχῶς κλαίων, ίδια ἐπὶ νηπίων σύνηθ.: Γκρινιάρικο μωρό παιδί Αθῆν. "Εχει κάτι παιδιὰ γκρινιάρικα καὶ ἀναποδιάρικα, ποὺ περνάει μὲ δαῦτα τοῦ λυραριοῦ τὰ πάθη Πελοπον. (Βερεστ.) Γκρινιάρια Παναγιά, βοήθα με (ώς θρηνοῦσα παρὰ τοῦ Εσταυρωμένου) Πελοπον. (Γορτυν. Καλάβρυτ.) **γ)** Ἐπὶ κυνῶν, χοίρων κ.τ.τ., δ συνεχῶς γρυλλίζων Θάσ. Στερελλ. (Αίτωλ.) κ.ά.: Σελλή γκρινιάρικον Αίτωλ. Πουλὸν γκρινιάρικον εἰν' τοὺς γροῦν Θάσ. **2)** Φύλερις, ἐριστικὸς πολλαχ.

"Η λ. καὶ ως ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γκρινιάρης Αθῆν. Εὖβ. (Χαλκ. Ψαχν.) καὶ Γρινιάρης Κάρπ. καὶ ως τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. "Αι-Λιάς δ Γρίνιαρης Κέρκη.

γκρινιάρικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκρινιάρικος Ηπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αίτωλ. Ακαρναν. Φθιώτ. Φωκ.) γκρινιάρικος Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βούζ. γκρινιάρικος Θράκη. (Άδριανούπ.)

"Ἐκ τοῦ οὐδ. γκρινιάρικης καὶ τοῦ ἐπίθ. γκρινιάρικης. 'Ο τύπ. γκρινιάρικης καὶ εἰς Σομ.

Γκρινιάρικης, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἀν.

γκρινιάριαργαττα ἡ, Εὖβ. (Στρόπον.) Στερελλ. (Περίστ.)

"Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γκρινιάρικης καὶ τοῦ οὐδ. γάττα ἐκ τῆς συνήθους ρ. γκρινιάρικα γάττα.

1) 'Η συνεχῶς νικουρίζουσα γάττα ἔνθ' ἀν.: 'Η γκρινιάριαργαττα δὲ μᾶς ἀφίνηνται Στερελλ. (Περίστ.)

2) Μεταφ., μεμψίμοιρος ἀνθρωπος ἔνθ' ἀν.: Πούλα φταίει; Εἰνι καὶ οἱ δύο γκρινιάριαργαττα;! Εὖβ. (Στρόπον.)

γκρινιάριαργαττος ὁ, πολλαχ. γκρινιάριαργαττος Στερελλ. (Περίστ.)

"Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γκρινιάρικης καὶ τοῦ οὐδ. γάττας.

Γκρινιάριαργαττα 2, τὸ ὅπ. βλ., πολλαχ.: Εἰνι γκρινιάριαργαττος καὶ τοὺν βαρεγοῦμι Περίστ.

γκρίνιασμα τό, ἐνιαχ. γορίνιασμα Πελοπον. (Ξεχώρ.) γορίνιασμα Ηπ. Κάρπ. — Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Μπριγκ.

"Ἐκ τοῦ ρ. γκρινιάρικης. 'Ο τύπ. γρίνιασμα καὶ εἰς Σομ.

1) Γκρινιάρικης 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνιαχ.: Πάει καὶ τοὺς ἀρχινάει τὸ γκρίνιασμα καὶ δὲν τοὺς ἀφίνει τὰ συχάσουντα λέγο Πελοπον. (Βερεστ.) "Εχον γκρινιάσματα κάθι μέρα τοῦ σπίτι μ', γιατὶ τὰ πάρον τ' γίδα Στερελλ. (Αίτωλ.)

β) Ἐπίπληξις Λεξ. Βάιγ. **2)** 'Ο συνεχής καὶ δχληρὸς κλαυθμαρισμός, ίδια ἐπὶ νηπίων Κάρπ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ.ά. **3)** Ἐπὶ ζώου, ἀπειλητικὴ ἐπίδειξις, βρυγμός διδόντων Ηπ. (Κόνιτσ.) — Λεξ. Βάιγ. κ.ά. **4)** Μορφασμός εἰς ἐκδήλωσιν δυσαρεσκείας Πελοπον. (Ξεχώρ.): Μόλις τῆς τὸ πα, μοῦ κανεῖ ἓνα γορίνιασμα το' ἔδωσε ἓνα κούτσισμα το' ἔφυγε! (κούτσισμα = ἀπότομος μεταβολὴ πρὸς ἀναχώρησιν).

γκρινιάσμδς ὁ, ἐνιαχ. γορίνιασμδς Κρήτ. γκρινιάσμδς Νάξ. (Απύρανθ.) Πελοπον. (Μεσσην.)

"Ἐκ τοῦ ρ. γκρινιάρικης. 'Ο τύπ. γκρινιάρικης μού δὲς καὶ εἰς Σομ.

Γκρινιάρικης 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἀν.: Elda γκρινιάσμδ εἴραι ποὺ τὸν ἔχεις πάλι σήμερα, elda φρένα 'rav 'ptή! (φρένα = τρέλλα) Νάξ. (Απύρανθ.) || Ἀσμ.

"Ωφον, 'Αργυρώ μον, καὶ είδα 'rav καὶ 'ptδς ὁ γκρινιάσμδ σον,

καὶ ἄν ἔχης καὶ παράποτο, τὰ μοῦ τὸ πῆς δρεός μον (μοιρολ.) Κρήτ.

γκρινιάστα ἐπίρρ. ἐνιαχ. γκρινιάστα Λεξ. Βάιγ.

"Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκρινιάρικης στός. 'Ο τύπ. γκρινιάρικης στά καὶ εἰς Σομ.

Κατὰ τρόπον μεμψίμοιρον καὶ ἐπιπληκτικόν.

γκρινιάστος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκρινιάστος Κρήτ. (Χαν.) γκρινιάστος Κρήτ.

"Ἐκ τοῦ ρ. γκρινιάρικης ω. παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γκρινιάρικης ω.

Κατηφής, σκυθρωπός ἐξ δργῆς: 'Επῆα καὶ τὸν ηὔρα γκρινιάστο καὶ δὲ δοῦ μίλησα.

γκρινίλος ἐπίθ. Πελοπον. (Βούρβουρ. Κυνουρ.)

"Ἐκ τοῦ ἀμχρτ. οὐσ. γκρινιάρικης, κατὰ τὰ ψωροί λα - ψωροί λας.

Γκρινιάρικης, σκυθρωπός ἐξ δργῆς: 'Απὸ τὸ χάμουν - χάμουν τῆς ἀρρώστιας του ἔχει γίνει ἔνας γκρινίλος ποὺ δὲν ἔχει τὸ ταίου του Πελοπον. (Κυνουρ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γκρινιάρικης.

γκρινιοβόλι τό, ἐνιαχ. γορινοβόλι Νάξ. (Απύρανθ.)

"Ἐκ τοῦ οὐσ. γκρινιάρικης, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνια, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -βόλι.

Μεγάλη φιλονικία: Elda γορινοβόλι ποὺ ἴνεται 'τοῦ μέσου τὸ σπίτι. Συνών. γκρινιάρικης θέμιτι.

γκρινιοβόλητο τό, ἐνιαχ. γορινόκατσο Νάξ. (Απύρανθ.)

"Ἐκ τοῦ οὐσ. γκρινιάρικης, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνια, καὶ γαττί, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ καττί - κατσί.

Μεταφ., ἐπὶ παιδίου μεμψίμοιρον: Elda γορινόκατσα γαι τοῦτα σὰ dà δικά μον παιδιά! Συνών. γκρινιάρικης γάττον λο.

γκρινιογάττουλο τό, ἐνιαχ. γορινογάτσουλο Νάξ. (Απύρανθ.)

"Ἐκ τῶν οὐσ. γκρινιάρικης, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνια, καὶ γαττί, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ καττί σούλι.

Γκρινιάρικης, τὸ ὅπ. βλ.

γκρινιοθέμη τό, ἐνιαχ. γορινοθέμη Νάξ. (Απύρανθ.)

"Ἐκ τοῦ οὐσ. γκρινιάρικης, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνια, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -θέμιτι.

Γκρινιάρικης, ο βόλι, τὸ ὅπ. βλ.

γκρινιόκαπο τό, ἐνιαχ. γορινόκαπο Νάξ. (Απύρανθ.)

"Ἐκ τῶν οὐσ. γκρινιάρικης, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνια, καὶ κακό.

Συνεχής μεμψίμοιρία, ἐπὶ παιδίων: Elda γορινόκαπο 'ν πού 'πεσεν ἀπάνω σου σήμερα, ποὺ τὰ κάρης πάδα τσά (= ἔτσι, ἔτσι δά).

γκρινιόκουκκο τό, ἐνιαχ. γορινόκουκκο Νάξ. (Απύρανθ.)

"Ἐκ τῶν οὐσ. γκρινιάρικης, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γρίνια, καὶ κούκκι.

1) Κύαμοι δυσκόλως βραζόμενοι: Τὰ κουκκιά, ποὺ τὰ μαερύγεις καὶ δὲ μαερεύγονται, dà λένε γορινόκουκκα. **2)** Μεταφ., ἐπὶ μεμψίμοιρού ἀνθρώπου: Σὰ γορινόκουκκά σαι, καμένε! 'Εκείνα, δσο dà μαερεύει κάνεις, ἀδοζουντε καὶ

